

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

23 липня 2020 р.

Київ

№ 454-р

Про результати розгляду
справи про державну допомогу

За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу Департаменту з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради, яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 23327 (вх. № 620-ПДД від 29.10.2019), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 17.02.2020 № 08/59-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/23-20-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції (далі – Справа).

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 500-26.15/23-20-ДД про державну допомогу та подання з попередніми висновками від 03.07.2020 № 500-26.15/23-20-ДД/306-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Департаментом з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу, яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 23327 (вх. № 620-ПДД від 29.10.2019) (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України листом від 08.11.2019 № 500-29/01-14568 залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію. Департаментом з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради надано додаткову інформацію до Повідомлення, яка надійшла на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 25292 (вх. № 791-ПДД від 24.12.2019).
- (3) За результатами розгляду повідомлення про державну допомогу розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 17.02.2020 № 08/59-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/23-20-ДД для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції. Листом Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 17.02.2020 № 500-29/02-2488 направлено копію розпорядження на адресу Департаменту з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради. На офіційному вебпорталі Антимонопольного комітету України опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу із зверненням до всіх заінтересованих осіб щодо подання ними протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень

щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку з розглядом справи про державну допомогу.

- (4) Листом від 14.03.2020 № 500-29/08-3512 Комітет звернувся до Департаменту з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради щодо надання додаткової інформації для розгляду Справи про державну допомогу.
- (5) Листом від 02.04.2020 № 409/01-37/01 Департамент з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради надіслав відповідь на лист Комітету від 14.03.2020 № 500-29/08-3512.
- (6) Відповідно до розділу II Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12.04.2016 № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.2016 за № 686/28816, до Комітету надійшли заперечення щодо надання державної допомоги від однієї із зацікавлених осіб. Листом від 09.04.2020 № 500-29/08-5233 Комітет звернувся до Департаменту з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради про надання обґрунтованого висновку щодо отриманих заперечень та зауважень.
- (7) Листом від 08.05.2020 № 513/01-37/01 Департамент з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради надіслав відповідь на лист Комітету від 09.04.2020 № 500-29/08-5233.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (8) Департамент з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради (69037, м. Запоріжжя, вул. Незалежної України, 46А, ідентифікаційний код юридичної особи 38461952).

2.2. Отримувач підтримки

- (9) Комунальне підприємство «Запоріжремсервіс» (далі – КП «Запоріжремсервіс») (69006, м. Запоріжжя, вул. Добролюбова, 23а, ідентифікаційний код юридичної особи 22144952).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (10) Виконання загальнодержавних програм розвитку.
- (11) Сприяння окремим видам господарської діяльності.
- (12) Забезпечення організації виконання комплексу заходів та робіт муніципальної аварійної служби для оперативного усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду міста.
- (13) Забезпечення життєдіяльності міста та санітарно-гігієнічних вимог проживання, перебування в приміщеннях та забезпечення технічних вимог до експлуатації будинків, збереження технічного справного стану, підвищення експлуатаційних якостей та продовження строків служби всіх об'єктів житлового та нежитлового фонду міста.

2.4. Очікуваний результат

- (14) Задоволення потреб населення в наданні житлово-комунальних послуг належної якості, що відповідає вимогам державних стандартів, з одночасним зниженням нераціональних витрат.
- (15) Своєчасне та якісне усунення аварійних ситуацій на житловому та нежитловому фонді міста.

2.5. Форма підтримки

- (16) Субсидії та поточні трансферти.

2.6. Підстава для надання підтримки

- (17) Рішення Запорізької міської ради від 20.12.2017 № 42 «Про затвердження Програми муніципальної аварійної служби з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів та «Контакт-центру 15-80» м. Запоріжжя на 2018 - 2020 роки» (зі змінами та доповненнями) (далі – Програма 1).
- (18) Проект рішення Запорізької міської ради «Про затвердження Програми муніципальної аварійної служби, муніципальної служби з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів та «Контакт-центру 1580» м. Запоріжжя на 2021-2023 роки» (далі – Програма 2).

2.7. Тривалість підтримки

- (19) Програми 1 – з 01.01.2020 по 31.12.2020.
- (20) Програми 2 – з 01.01.2021 по 31.12.2023.

2.8. Обсяг підтримки

- (21) Загальний обсяг підтримки Програми 1 – 90 606 130 грн.
- (22) Загальний обсяг підтримки Програми 2 – 332 342 861 грн.
- (23) З них:
 - 2021 рік – 102 929 262 грн;
 - 2022 рік – 109 351 851 грн;
 - 2023 рік – 120 061 748 грн.

3. ПОЄДНАННЯ ФОРМ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

- (24) Рішенням Комітету від 20.03.2019 № 168-р було визнано, що підтримка у формі субсидій та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) щодо надання послуг з усунення аварійних ситуацій у житлових / нежитлових приміщеннях, а саме: термінове прочищення каналізації і сміттепроводу всередині будівель, усунення аварійних ушкоджень систем водопроводу, опалення й каналізації, ліквідація ушкоджень у внутрішніх мережах електропостачання, забезпечення безпеки громадян у разі виявлення аварійного стану будівельних конструкцій будинків шляхом огороження небезпечних зон, обвалів конструкцій, що нависають, які перебувають в аварійному стані, або вжиття заходів допомоги мешканцям у звільненні будинку, що

загрожує безпеці проживання, яка виділяється на підставі рішення Запорізької міської ради від 20.12.2017 № 42 «Про затвердження Програми муніципальної аварійної служби з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів та «Контакт-центру 15-80» м. Запоріжжя на 2018 - 2020 роки» комунальному підприємству «Запоріжремсервіс» з 01.01.2018 по 31.12.2020 у сумі 134 871,878 тис. грн, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4. ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (25) Житловий фонд являє собою складний інженерний комплекс, який складається з житлових будинків, систем водопостачання та водовідведення, теплоенергетичного обладнання, електричних мереж, автоматичних засобів управління та експлуатації, різноманітних мереж комунікацій, протипожежного, ліфтового, санітарно-технічного та іншого устаткування, що останнім часом знаходяться в незадовільному стані та мають великий ступінь зношеності житлового фонду та внутрішньобудинкових мереж.
- (26) Програмами передбачається здійснення заходів з усунення аварійних ситуацій та обслуговування систем диспетчеризації, створення відповідних умов для забезпечення найбільш ефективного, безаварійного та надійного функціонування житлового та нежитлового фонду відповідно до встановлених нормативів і стандартів, для забезпечення оперативного усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду, що знаходяться в місті Запоріжжя.
- (27) Державна підтримка надається КП «Запоріжремсервіс».
- (28) У Статуті КП «Запоріжремсервіс», затвердженому розпорядженням міського голови від 06.12.2016 № 582-р (далі – Статут), передбачено, що для досягнення статутних цілей підприємство, зокрема, здійснює послуги з усунення аварійних ситуацій у житлових / нежитлових приміщеннях різних форм власності.
- (29) Згідно з пунктом 1.1 Статуту засновником і власником КП «Запоріжремсервіс» є територіальна громада міста Запоріжжя в особі Запорізької міської ради.
- (30) Пунктом 4.1 Статуту встановлено, що майно КП «Запоріжремсервіс» знаходиться в комунальній власності і закріплюється за підприємством на праві господарського відання.
- (31) Відповідно до рішення Виконавчого комітету Запорізької міської ради № 520 від 01.09.2017 «Про призначення управителів багатоквартирних будинків міста Запоріжжя» було призначено управителів багатоквартирних будинків у місті Запоріжжі.
- (32) КП «Запоріжремсервіс» призначено управителем багатоквартирних будинків та групою будинків, а саме: у Вознесінському, Заводському та лівобережній частині Дніпровського району міста Запоріжжя.
- (33) Рішенням Виконавчого комітету Запорізької міської ради № 389 від 19.07.2017 затверджено конкурсну документацію для проведення конкурсу з призначення управителя багатоквартирних будинків міста Запоріжжя, в якій визначено перелік складових послуги з управління багатоквартирним будинком та періодичність її

надання. До зазначеного переліку не включено витрати щодо послуг з усунення аварійних ситуацій в житлових / нежитлових приміщеннях.

- (34) Рішенням Запорізької міської ради від 21.12.2016 № 60 «Про створення муніципальної аварійної служби та муніципальної служби з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів» у складі КП «Запоріжремсервіс» створена муніципальна аварійна служба.
- (35) Рішенням Виконавчого комітету Запорізької міської ради від 24.02.2017 № 66 затверджено Положення про муніципальну аварійну службу у складі КП «Запоріжремсервіс» (далі – Положення).
- (36) Відповідно до Положення муніципальна аварійна служба є відокремленим підрозділом (без статусу юридичної особи) КП «Запоріжремсервіс» і підпорядковується директору Підприємства.
- (37) Основними завданнями муніципальної аварійної служби є:
- оперативне усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового фонду міста Запоріжжя та громадських будівлях, що належать до комунальної форми власності територіальної громади;
 - здійснення обліку вхідних заявок про аварії та несправності окремих вузлів і конструкцій об'єктів теплопостачання, водопостачання, каналізації, електропостачання, та інших;
 - проведення аналізу причин виникнення аварій та аварійних ситуацій, внесення пропозиції щодо їх зменшення;
 - у випадках виникнення аварій та аварійних ситуацій:
 - сповіщати згідно із затвердженою схемою керівництво про характер і масштаби аварій;
 - приймати оперативні заходи щодо усунення аварій та аварійних ситуацій (у межах балансової належності мереж) шляхом виконання робіт із локалізації аварійного пошкодження, виконання робіт (за постійною або тимчасовою схемою) для відновлення надання послуг кінцевим споживачам, для чого направляти аварійні бригади на місце аварій, задіяти за потреби служби згідно із затвердженим порядком;
 - перемикати аварійні об'єкти на тимчасові схеми електро-, тепло-, водопостачання та водовідведення;
 - постійно інформувати керівництво й вищі організації, а також, за потреби, населення, про хід виконання робіт із локалізації і ліквідації аварій, аварійних ситуацій та їх наслідків;
 - щодня інформувати керівництво КП «Запоріжремсервіс» про причини та обставини виникнення аварій та аварійних ситуацій.
- (38) Відповідно до підпункту 3.4 Положення витрати на утримання муніципальної аварійної служби фінансуються виключно з міського бюджету.
- (39) Об'єктами обслуговування муніципальної аварійної служби є житлові та нежитлові будинки, розміщені на території міста Запоріжжя.
- (40) Аварійна служба здійснює:
- термінове прочищення каналізації і сміттєпроводу всередині будівель;
 - усунення аварійних ушкоджень систем водопроводу, опалення й каналізації;
 - ліквідацію ушкоджень у внутрішніх мережах електропостачання;

- забезпечення безпеки громадян у разі виявлення аварійного стану будівельних конструкцій будинків шляхом огороження небезпечних зон, обвалів конструкцій, що нависають, які перебувають в аварійному стані, або ужиття заходів допомоги мешканцям у звільненні будинку, що загрожує безпеці проживання;
 - роботи з ліквідації (обрізування, звалювання) аварійних дерев.
- (41) Аварійна служба зобов'язана повідомити відповідні спеціалізовані підприємства й виконати необхідні роботи до повної ліквідації аварій або ушкоджень мереж водопроводу, каналізації, теплопостачання, електричної мережі.
- (42) Персонал аварійної служби, що укомплектований необхідними матеріалами, машинами та механізмами, повинен постійно перебувати в готовності з метою забезпечення негайного виїзду бригад до місця аварій цілодобово.
- (43) Посадові особи аварійної служби повинні бути забезпечені необхідною інформацією для забезпечення безперебійної роботи з усунення аварійних ситуацій.
- (44) Аварійна служба забезпечує своєчасну ліквідацію аварій інженерних мереж у житлових будинках та на об'єктах, що обслуговуються, а також приймає організаційно-технічні рішення в разі загрози стихійних лих (урагани, сильні снігопади, обледеніння доріг, різкі зміни температур та інші).
- (45) Наказом Департаменту з управління житлово-комунального господарства від 01.03.2017 № 37р затверджено Регламент муніципальної аварійної служби КП «Запоріжремсервіс».
- (46) Регламент встановлює цілі й завдання муніципальної аварійної служби, види й терміни виконання аварійно-відновлювальних робіт, вимоги до персоналу й матеріально-технічної бази муніципальної аварійної служби, порядок роботи аварійних бригад, обліку та звітності щодо аварійних заявок.
- (47) Відповідно до інформації, що зазначена в Повідомленні, державна підтримка, яка надається КП «Запоріжремсервіс», спрямовується на утримання муніципальної аварійної служби.
- (48) Обсяг підтримки, що надаватиметься відповідно до Програми 1, – 90 606 130 грн.
2020 рік – 90 606 130 грн:
- заробітна плата та нарахування – 76 178 147 грн;
 - оплата комунальних послуг – 1 219 640 грн;
 - інші видатки, у тому числі оплата послуг (крім комунальних), придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – 13 208 343 грн.
- (49) Обсяг підтримки, що надаватиметься відповідно до Програми 2, – 332 342 861 грн.
2021 рік – 102 929 262 грн:
- заробітна плата та нарахування – 80 672 658 грн;
 - оплата комунальних послуг – 1 289 159 грн;
 - інші видатки, у тому числі оплата послуг (крім комунальних), придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – 20 967 445 грн;
- 2022 рік – 109 351 851 грн:
- заробітна плата та нарахування – 85 270 999 грн;
 - оплата комунальних послуг – 1 357 485 грн;

- інші видатки, у тому числі оплата послуг (крім комунальних), придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – 22 723 367 грн;

2023 рік – 120 061 748 грн:

- заробітна плата та нарахування – 90 131 446 грн;
- оплата комунальних послуг – 1 429 432 грн;
- інші видатки, у тому числі оплата послуг (крім комунальних), придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – 28 500 870 грн.

- (50) Відповідно до інформації, зазначеної в Повідомленні, державна підтримка, яка надається КП «Запоріжжремсервіс» у рамках виконання завдань Програми 1 та Програми 2, використовується виключно для надання безкоштовних послуг для населення та інших суб'єктів господарювання.
- (51) З метою закупівель товарів, робіт, послуг, на які виділяється державна підтримка, КП «Запоріжжремсервіс» проводить конкурсні торги через систему «ProZorro» відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі».
- (52) Придбані предмети, матеріали та інвентар використовуються виключно для надання безкоштовних послуг у межах виконання заходів, передбачених Програмами 1 та 2.
- (53) Роботи муніципальної аварійної служби із забезпечення мешканців житлових будинків та гуртожитків, підприємств, установ та організацій різних форм власності житлово-комунальними послугами шляхом забезпечення справного технічного стану мереж холодного та гарячого водопостачання, опалення, каналізації, електропостачання, а також забезпечення функціонування технічного обладнання будівель, конструктивних елементів та інші роботи будуть виконувати тільки штатні робітники відокремленого підрозділу КП «Запоріжжремсервіс». У штаті підрозділу є необхідна кількість працівників, структурою підрозділу передбачено створення бригад у всіх районах міста Запоріжжя, з урахуванням необхідного переліку та кількості професій і посад працівників.
- (54) У разі економії бюджетних коштів після надання послуг щодо усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду міста Запоріжжя, кошти будуть повернені до бюджету міста шляхом зменшення асигнувань відповідно до Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228.
- (55) Розмір підтримки визначався після проведення аналізу наданих розрахунків щодо потреби коштів та з урахуванням максимальної економії коштів, враховуючи вимоги, викладені в листі Міністерства фінансів України від 05.09.2019 № 05110-14-6/22263 «Про особливості складання проектів місцевого бюджету на 2020 рік та прогнозу місцевого бюджету на 2021 - 2022 роки», а також враховуючи основні прогнозні макропоказники економічного й соціального розвитку України на 2020-2022 роки, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 15.05.2019 № 555.
- (56) Штатний розклад відокремленого підрозділу муніципальної аварійної служби нараховує 576 штатних одиниць, фактична чисельність на 01.01.2020 становить 473 особи.

- (57) Всього штатна кількість працівників КП «Запоріжремсервіс» становить 1 395 осіб, з них на 01.01.2020 фактична кількість становить 797 осіб, у тому числі 473 працівники відокремленого підрозділу муніципальної аварійної служби та 324 працівники інших підрозділів. Заробітна плата виплачується з різних джерел фінансування.
- (58) Обов'язки, покладені на муніципальну аварійну службу, регламентуються Програмами 1 і 2 та Положенням. Послуги, які надає муніципальна аварійна служба у складі КП «Запоріжремсервіс», надаються населенню та іншим суб'єктам господарювання безкоштовно. В іншій діяльності КП «Запоріжремсервіс», у тому числі комерційній із наданням платних послуг, працівники муніципальної аварійної служби не задіяні.
- (59) Працівники, які задіяні як у комерційній, так і в некомерційній діяльності КП «Запоріжремсервіс» (це посади адміністративно-управлінського персоналу: директор, головний бухгалтер, працівники центральної бухгалтерії, фінансової служби), отримують заробітну плату з різних джерел фінансування пропорційно часу, протягом якого вони задіяні в різних видах діяльності.
- (60) На 01.03.2020 середній рівень заробітної плати працівників КП «Запоріжремсервіс» становив 8 710 грн на місяць.
- (61) За інформацією, яка знаходиться у вільному доступі на сайті Головного управління статистики в Запорізькій області, середня заробітна плата на 01.03.2020 у місті Запоріжжя та Запорізькій області становила 10 729 грн.
- (62) КП «Запоріжремсервіс» надає платні послуги, зокрема, послуги з управління житловими будинками, автотранспортні послуги, послуги з інструментального спостереження за деформацією житлових будинків тощо. Відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється на платній основі, до загального обсягу діяльності КП «Запоріжремсервіс» за 9 місяців 2019 року становив 39,5 %.
- (63) КП «Запоріжремсервіс» здійснює ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності таким чином, що забезпечує належний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна допомога, і на надання інших послуг, окремими відомостями, договори на послуги та придбання товарно-матеріальних цінностей оформлюються окремо за витратами, які належать до витрат за рахунок власних надходжень від господарської діяльності, списання товарно-матеріальних цінностей ведеться окремо в розрізі об'єктів обліку.
- (64) В органах державного казначейства відкриті окремі рахунки для отримання бюджетних коштів, згідно із затвердженими планами використання бюджетних коштів на рік, про використання яких представники КП «Запоріжремсервіс» здають щомісячну та щоквартальну затверджену звітність.
- (65) Зважаючи на норми Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV, облік витрат на утримання відокремленого підрозділу муніципальної аварійної служби ведеться на окремих синтетичних та аналітичних рахунках, а саме 231/7 «Прямі витрати на утримання підрозділу», 910/3 «Загальновиробничі витрати підрозділу». Витрати формуються відповідно до первинних документів, які засвідчують факт здійснення господарської операції.

- (66) Листом від 29.05.2020 № 01/01-37/682 Департамент з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради надав копію облікової політики підприємства, затверджену наказом від 02.01.2020 № 01.
- (67) Відповідно до облікової політики підприємства затверджено план рахунків підприємства. У перелік рахунків входить рахунок 48. На рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження» ведеться облік та узагальнення інформації про наявність та рух коштів фінансування заходів цільового призначення (у тому числі фінансування витрат на утримання відокремленого підрозділу муніципальної аварійної служби), кошти цільового фінансування і цільових надходжень, у тому числі як субсидії, асигнування з бюджету та позабюджетних фондів, цільові внески фізичних та юридичних осіб тощо. Аналітичний облік коштів цільового фінансування і цільових надходжень та їх витрачання проводиться за їх призначенням та джерелами надходжень.
- (68) З метою ефективного використання трудових та фінансових ресурсів працівники підрозділу муніципальної аварійної служби розташовані в нежитлових приміщеннях у всіх районах міста Запоріжжя, які знаходяться у власності територіальної громади міста Запоріжжя, та в господарському віддані КП «Запоріжремсервіс».
- (69) Витрати на утримання нежитлових приміщень, де розташовані тільки працівники муніципальної аварійної служби, фінансуються за рахунок Програм 1 та 2. Витрати на утримання приміщень, в яких, крім підрозділів муніципальної аварійної служби, розташовані інші підрозділи КП «Запоріжремсервіс», фінансуються пропорційно займаній площі, за рахунок коштів бюджету міста, відповідно до Програм 1 та 2 на утримання муніципальної аварійної служби, та за власні кошти КП «Запоріжремсервіс». Бухгалтерський облік витрат ведеться на окремих субрахунках.
- (70) Предмети, матеріали, обладнання та інвентар, придбані за кошти міського бюджету, використовуються виключно на потреби муніципальної аварійної служби та обліковуються в бухгалтерському обліку окремо на окремих субрахунках.
- (71) Відповідно до розділу II Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12.04.2016 № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.2016 за № 686/28816, до Комітету надійшли заперечення щодо надання державної допомоги від однієї із зацікавлених осіб.
- (72) У запереченнях зазначено, зокрема:
- надання державної допомоги для виконання робіт, які управитель повинен виконувати за рахунок плати за послуги, є дискримінаційним і неконкурентним;
 - працівники КП «Запоріжремсервіс» відмовляють у наданні безоплатної державної допомоги з усунення аварійних ситуацій власникам будинків, що не є багатоквартирними, багатоквартирних будинків, співвласники яких вирішили здійснювати управління будинком самостійно та створили об'єднання співвласників багатоквартирних будинків;
 - муніципальна служба з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів є структурним підрозділом комунального підприємства «Центр управління інформаційними технологіями», а не КП «Запоріжремсервіс»;

- неправомірне надання державної допомоги КП «Запоріжремсервіс» протягом 2018 – 2019 років.
- (73) Листом від 08.05.2020 № 513/01-37/01 Департамент з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради надав обґрунтований висновок щодо отриманих заперечень та зауважень. Зокрема, зазначено:
- КП «Запоріжремсервіс» було обрано управителем житловими будинками, а саме: у Вознесінському, Заводському та лівобережній частині Дніпровського району міста Запоріжжя за результатами проведення відповідного конкурсу на підставі рішення Виконавчого комітету Запорізької міської ради від 01.09.2017 № 520. Конкурс проводився на умовах, визначених конкурсною документацією, затвердженою рішенням Виконавчого комітету Запорізької міської ради від 19.07.2017 № 389, яка містить чіткий, вичерпний перелік складових частин послуги з управління багатоквартирним будинком із зазначенням періодичності їх виконання. Роботи з усунення аварій та аварійних ситуацій у будинках житлового фонду міста Запоріжжя не входять до складу робіт, які повинен виконувати управитель багатоквартирних будинків (у т. ч. КП «Запоріжремсервіс») за рахунок плати за послуги з управління;
 - Програми 1 та 2 не містять жодних обмежень щодо надання послуг аварійної служби залежно від категорій або належності будинків. Діяльність муніципальної аварійної служби поширюється на всі житлові та нежитлові будинки міста Запоріжжя, незалежно від того, хто є управителем такого будинку, не включаючи також будинки ОСББ та ЖБК. Твердження щодо відмови в наданні безоплатної допомоги з усунення аварії іншим категоріям будинків, ніж багатоквартирні, є безпідставним, не підтверджується жодним доказом та спростовується змістом інформаційної бази даних «Контакт-центру 15-80», згідно з якою заявки приймаються у тому числі від будинків ОСББ, ЖБК та інших категорій будинків, де наявна технічна можливість та фізичний доступ до об'єктів, на яких виникла аварійна ситуація. Зазначене підтверджено витягом заявок із програмного забезпечення Контакт-центру 15-80, а саме звітом щодо прийнятих заявок за 08.03.2020;
 - Справою розглядається питання надання державної допомоги лише на забезпечення функціонування муніципальної аварійної служби у складі КП «Запоріжремсервіс». Надання державної допомоги на забезпечення організації виконання комплексу заходів та робіт муніципальної служби з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів та безперебійної роботи «Контакт центру 15-80» комунальному підприємству «Центр управління інформаційними технологіями» розглянуто Комітетом рішенням від 10.12.2018 № 712-р;
 - рішенням Комітету від 20.03.2019 № 168-р визнано, що підтримка у формі субсидій та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) щодо надання послуг з усунення аварійних ситуацій у житлових / нежитлових приміщеннях, а саме: термінове очищення каналізації і сміттєпроводу всередині будівель, усунення аварійних ушкоджень систем водопроводу, опалення й каналізації, ліквідація ушкоджень у внутрішніх мережах електропостачання, забезпечення безпеки громадян у разі виявлення аварійного стану будівельних конструкцій будинків шляхом огороження небезпечних зон, обвалів конструкцій, що нависають, які перебувають в аварійному стані, або вжиття заходів допомоги мешканцям у звільненні будинку, що загрожує безпеці проживання, яка виділяється на підставі рішення Запорізької міської ради від 20.12.2017 № 42 «Про затвердження Програми муніципальної аварійної служби з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів та «Контакт-центру 15-80» м. Запоріжжя на 2018 - 2020 роки» комунальному підприємству «Запоріжремсервіс» з 01.01.2018 по 31.12.2020 у сумі 134 871,878 тис. грн, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (74) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (75) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- а) підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - б) державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - в) підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - г) підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (76) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».
- (77) Статтею 78 Господарського кодексу України передбачено, що комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління. Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника - відповідної територіальної громади і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.
- (78) Майно комунального унітарного підприємства перебуває в комунальній власності і закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство) або на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство).
- (79) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
 - забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.
- (80) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;

- підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (81) Відповідно до статті 25 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» утримання та благоустрій прибудинкової території багатоквартирного житлового будинку, належних до нього будівель, споруд проводиться балансоутримувачем цього будинку або підприємством, установою, організацією, з якими балансоутримувачем укладено відповідний договір на утримання та благоустрій прибудинкової території.
- (82) Частиною третьою статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що до повноважень органів місцевого самоврядування, зокрема, належить затвердження та виконання місцевих програм у сфері житлово-комунального господарства.
- (83) Відповідно до статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ціна послуги з управління багатоквартирним будинком у разі визначення управителя органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до Закону України «Про особливості здійснення права власності в багатоквартирному будинку» визначається на рівні ціни, запропонованої в конкурсній пропозиції переможцем конкурсу.
- (84) Правилами утримання жилих будинків та прибудинкових територій, затверджених наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 17.05.2005 № 76, для централізованого управління і контролю за технічним станом жилого фонду передбачено створення в населених пунктах об'єднаних диспетчерських служб або районних диспетчерських служб. Також Правилами передбачено створення в населених пунктах аварійно-ремонтних служб для оперативного усунення значних ушкоджень, відмов, аварій конструкцій та інженерного обладнання жилих будинків, мереж та об'єктів, забезпечення нормального функціонування і відновлення житлового фонду. Об'єктами обслуговування аварійної служби є жилі будинки, розміщені на території району, незалежно від форм власності. Склад аварійної служби комплектується виходячи з обсягу й технічного стану житлового фонду, який нею обслуговується.
- (85) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

6.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (86) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та

форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

- (87) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (88) Отже, за наведених умов КП «Запоріжремсервіс» є суб'єктом господарювання у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (89) Відповідно до інформації, зазначеної в Повідомленні, державна підтримка КП «Запоріжремсервіс» здійснюється за рахунок місцевих ресурсів (бюджет міста Запоріжжя).
- (90) Пунктом 16 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (91) Отже, державна підтримка КП «Запоріжремсервіс» надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

6.3. Створення переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (92) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (93) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 37 зазначеного Повідомлення).

- (94) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, якщо операція проводилася із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.
- (95) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, недискримінаційною.
- (96) Оскільки отримувача не було обрано за конкурентною процедурою, не можна стверджувати, що надана Отримувачу економічна вигода у вигляді субсидії, поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) була б доступною для нього на звичайних ринкових умовах.
- (97) Крім того, Надавачем не надано доказів та достатніх обґрунтувань, що державна підтримка визначена на мінімально можливому рівні, тобто що за звичайних ринкових умов, зокрема при виборі Отримувача за конкурентною процедурою, витрати місцевого бюджету на послуги оперативного усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду міста Запоріжжя не були б меншими за ті, які мають бути витрачені на забезпечення діяльності Отримувача.
- (98) Отже, надання державної підтримки КП «Запоріжремсервіс» для оперативного усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду міста Запоріжжя не виключає створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності. При фінансуванні, яке надаватиметься для здійснення закупівель товарів, робіт, послуг, з урахуванням проведення конкурсних торгів через систему «ProZorro», виключається створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

6.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (99) Економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (100) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (101) За інформацією, отриманою під час розгляду Справи, послуги КП «Запоріжремсервіс» для оперативного усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду міста Запоріжжя надаються населенню та іншим суб'єктам

господарювання безкоштовно, тому не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі в господарському обороті.

(102) Отже, підтримка КП «Запоріжремсервіс» не спотворює економічної конкуренції.

6.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

(103) Враховуючи викладене, повідомлена підтримка, яку надає Департамент з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради КП «Запоріжремсервіс» у формі субсидій та поточних і капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) для оперативного усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду міста Запоріжжя, **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

6.6. Необхідність дотримання умов

(104) Разом із тим слід зазначити, що:

- з метою уникнення перехресного субсидювання КП «Запоріжремсервіс» Надавач державної підтримки повинен забезпечити постійний контроль за веденням окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності таким чином, щоб забезпечувати належний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна підтримка, та встановити механізм чіткого обліку часу працівників для виконання робіт, які здійснюються на комерційній та некомерційній основі;
- фінансування КП «Запоріжремсервіс» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з усуненням аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду міста Запоріжжя, що надаються населенню та суб'єктам господарювання безкоштовно, і в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення комерційної діяльності;
- використання державної підтримки КП «Запоріжремсервіс» на здійснення комерційної діяльності може містити ознаки державної допомоги;
- техніка та обладнання, придбані за рахунок коштів державної підтримки, не повинна залучатись КП «Запоріжремсервіс» до надання платних послуг.

(105) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

(106) На подання з попередніми висновками від 03.07.2020 № 500-26.15/23-20-ДД/306-спр, надіслане листом від 03.07.2020 № 500-29/08-9407, Департамент з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради листом від 06.07.2020 № 865/01-37/01 повідомив про відсутність зауважень та заперечень до подання.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 8 розділу VI Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету

України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка у формі субсидій та поточних і капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) для оперативного усунення аварій та аварійних ситуацій на об'єктах житлового та нежитлового фонду міста Запоріжжя комунальному підприємству «Запоріжремсервіс», що виділяється на підставі рішення Запорізької міської ради від 20.12.2017 № 42 «Про затвердження Програми муніципальної аварійної служби з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів та «Контакт-центру 15-80» м. Запоріжжя на 2018 - 2020 роки» (зі змінами та доповненнями) на період з 01.01.2020 по 31.12.2020 у сумі 90 606 130 (дев'яносто мільйонів шістьсот шість тисяч сто тридцять) гривень, проєкту рішення Запорізької міської ради «Про затвердження Програми муніципальної аварійної служби, муніципальної служби з технічного обслуговування систем диспетчеризації ліфтів та «Контакт-центру 1580» м. Запоріжжя на 2021-2023 роки» на період з 01.01.2021 по 31.12.2023 у сумі 332 342 861 (триста тридцять два мільйони триста сорок дві тисячі вісімсот шістьдесят одна) гривня, **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА